

**European Network of Councils for the
Judiciary (ENCJ)**
**Reseau europeen des Conseils de la Justice
(RECJ)**

Превод от английски език!

Обществено доверие и имидж на правосъдието

Приложения 2017-2018

Съфинансиране по програма „Правосъдие“ на Европейския съюз

ПРИЛОЖЕНИЕ 1 – Преглед на източниците на ЕМСС и други източници

1. Европейска мрежа на съдебните съвети

1.1 Доклад на ЕМСС за съдебната власт и медиите 2005-2006¹

ЕМСС за първи път започна да се занимава с този въпрос през 2005-2006 г. по инициатива на холандски колеги. Работната група бе създадена, за да открие измеренията на отношенията между съдебната власт и медиите (наричана по-долу WGJM). WGJM **прие идеята, че предоставянето на активна информация на пресата е положителна "манипулация"** за запазване зачитането на съдебната власт, но стигна до заключението, че ситуацията във всяка държава се различава до такава степен, че разработването на европейски модел за организация на медийните отношения в съдебната система би било безполезно. Вместо модел WGJM видя много предимства **в списъка на добрите практики в областта на комуникациите и връзките с пресата.**

Наред с друго, WGJM изтъкна **два проблема**, които оказват отрицателно въздействие върху общественото доверие в съдебната власт:

1. Липсата на достатъчно познания на журналистите. Ето защо някои страни (Испания) стартираха програма за информиране на журналистите за съдебната власт; създадоха медийни кабинети в съда с опитни журналисти, които знаят точно как работят журналистите и каква информация им е необходима; стартираха програма "Предоставяне на информация за правосъдието", която се съсредоточава върху учениците и техните учители за предоставяне на информация за съдебната система.

2. Политици, които изразяват своето мнение по отделно съдебно дело на публично място, което е нарастващо явление, присъстващо в почти всички европейски страни.

Докладът накратко разглежда и въпроса за **ролята на съдебните съвети** и други национални организации в отношенията между съдебната власт и медиите. Общата идея на участниците бе, че тази роля на съдебните съвети трябва да бъде ограничена и основно да подкрепя отделните съдилища.

Резултати от проекта:

Въз основа на този доклад не бяха приети препоръки или минимални стандарти от проведеното след това Общо събрание (наричано по-долу "GA").

---

¹ <https://www.encl.eu/images/stories/pdf/workinggroups/judiciaryandmedia20052006.pdf>

1.2 Резолюция от Букурещ относно прозрачността и достъпа до правосъдие, приета в Букурещ на 29 май 2009 г.²

Независимо от това, ЕМСС възприе идеята на WGJM, че предоставянето на активна информация на пресата е положително и посочи в своята резолюция от Букурещ относно прозрачността и достъпа до правосъдие през май 2009 г., че съветите на съдебната власт или подобни независими органи следва, при изпълнението на своите отговорности следва да предоставят достатъчно информация на обществеността и медиите, за да се гарантира точното възприемане на правораздаването.

1.3 Доклад на ЕМСС относно общественото доверие 2009-2010 г.³

Впоследствие, работна група за общественото доверие бе създадена през следващия период 2009-2010 г. (наричана по-нататък WGPC). Тя продължи работата на WGJM. В доклада си WGJM също така посочи, че за ефективен подход за справяне с този проблем първо трябва да се определи какво означава общественото доверие в съдебната власт или какви са аспектите на общественото доверие в съдебната власт.

Следователно, WGPC проведе проучване сред произволна национална представителна извадка от 1500 възрастни поляци на възраст между 18 и 75 години **и въз основа на това проучване идентифицира три различни аспекта на общественото доверие в съдебната власт**, които съставляват общото ниво на доверие в съдилищата и съдебната власт:

Личното доверие е доверие в съдиите и другите представители на съдебната власт. Анализът на проучването показва, че този аспект на общественото доверие се основава на лични черти (характеристики, които се отнасят до външния вид, активността, поведението на лицето, дали лицето вдъхва респект, как се е държал спрямо другите при определени обстоятелства) на главните действащи лица, представляващи правосъдието, и културата на самия съдебен процес. Този аспект на доверие, дълбоко вкоренен в репутацията, изисква постоянно потвърждение.

Процесуалното доверие е доверие в правните норми (съдебни процедури и приложими законови разпоредби), регламентиращи производството пред правораздавателните органи и начина на тяхното прилагане в ежедневието. Процесуалното доверие по отношение на съдилищата е вярата, че прилагането на съответните правни процедури е най-добрият начин за постигане на справедливи и обективни съдебни решения.

Доверието в съдебна инстанция е доверие в различните видове съдилища. Анализът показва, че доверието в съдилищата и съдебната власт по отношение на силата на ефекта е повлияно от процесуално доверие (0.84), лично доверие (0.71) и доверие в съда (0.55).

Работната група също така **идентифицира някои фактори, които са важни за формирането на общественото доверие** в съдилищата и съдиите:

- опит на лицата, свързани със съдилищата;
- крайният ефект и удовлетворението от присъдата;

---

² https://www.ency.eu/images/stories/pdf/opinions/resolutionbucharest29may_final.pdf
<https://www.ency.eu/images/stories/pdf/workinggroups/publicconfidence20092010.pdf>

- спазване на принципите на процесуалната справедливост (т.е. прилагане на процедури от съдилищата и изпълнение на процесуални гаранции);
- "меки" компоненти на принципите на процесуалната справедливост, като външен вид / архитектура на съдебните сгради, обзавеждане на съдебните зали, поведение на съдиите в съдебната зала, взаимно уважение, показано от участниците в пред съда;
- Особено интересна изглежда е положителната връзка между религиозността на респондентите и нивото на доверие в правото и правосъдието.

Тези заключения дадоха основание на Работната група да **формулира предложения за бъдещи действия на ЕМСС** в тази област:

➤ Докладът на Работната група предложи, съдебните власти и съдебните съвети да извършват проучване на доверието в съдебната справедливост, което да бъде с цикличен характер (напр. веднъж на три години) и да се съсредоточи върху три вида доверие (процесуално, инстанционно и лично) във връзка с разбирането за процесуално правосъдие. Резултатите от този тип проучване биха били ценен инструмент за националните съвети на съдебната власт, тъй като биха представяли "критично огледало" за постоянна и надеждна проверка на имиджа и оценката на съдебната справедливост от една страна и биха позволили анализът на динамиката на трансформацията на мнения и нагласи, които от своя страна дават основание за формулирането на съответните стратегии, главно в рамките на политиката към медиите, както и на наличието на съдилища, от друга страна.

Такива проучвания следва (според доклада) да бъдат стандартизирани в цяла Европа, така че държавите на ЕС да оценяват и наблюдават общественото доверие по същия начин. Стандартизираната оценка на общественото доверие би могла да разкрие прилики и различия във възприятието за европейските съдилища, както и в съдебната система на всяка страна. Развитието на ефективна, ефикасна и надеждна съдебна система във всяка държава-членка на ЕС става все по-важно в светлината на усилията да се премине към силна Европа, а оттам и на нарастващата мобилност на гражданите и икономическата активност в ЕС. Поради гореспоменатата мобилност не само трябва да имаме доверие в собствената национална съдебна система. Също така възприятието за качеството на съдебната система в други държави-членки става все по-значимо. Освен това европейското право се развива, което насърчава задълбочаването на сътрудничеството между правосъдните системи в цяла Европа.

➤ Докладът на Работната група също предложи да бъдат приети / създадени мерки / инструменти за оценяване, наблюдение и запазване на взаимното доверие за различните заинтересовани страни:

- Първата група заинтересовани страни, които могат да бъдат идентифицирани, са **прокурорите и самите съдии**. От развитието на европейското законодателство и нормативната уредба (например европейска заповед за арест) нараства необходимостта от едновременно сътрудничество.
- Втората група заинтересовани страни са **частните предприятия**. Един основен критерий за предприятията за определяне нивото на техните инвестиции е възприеманата

надеждност на съдебната система и ефективността и ефикасността на правораздаването в дадена страна. Ето защо тяхното мнение относно действителното функциониране на съдебната система и нейното развитие може да се използва като допълнителен източник на информация за разработване на действия за подобряване.

- Третата група заинтересовани страни са **европейските граждани**. В контекста на нарастващата мобилност, от една страна, и създаването и укрепването на пространство на ЕС на доверие и сигурност, от друга страна, информираността относно доверието на гражданите на ЕС в правосъдните системи на другите държави-членки (с изключение на техните собствени) е все по-необходимо.

- В резултат на това Докладът на Работната група също така предлага да се разработи Генерален план за оценка и мониторинг на общественото и взаимното доверие в съдебната система в ЕС и въз основа на това да се създаде работен екип / екип по проекта, който да наблюдава изпълнението му и да изготви доклад за борда и за Общото събрание с възможни предложения. В зависимост от реакцията и подкрепата на ЕС, екипът по проекта би могъл да създаде и платформа от университетски изследователи / експерти в рамките на ЕС за разработване на инструменти за оценка.

1.4 Доклад на ЕМСС за измерване на националното и транснационално обществено доверие 2010-2011⁴

Екипът по проекта, отговарящ за националното и транснационалното обществено доверие (наричан по-нататък "РТМ"), продължи работата на горепосочените работни групи. Той изготви задълбочен и много практичен доклад с много полезни предложения за възможна по-нататъшна работа на ЕМСС в тази област.

РТМ работи върху четири различни инструмента, които биха могли да разширят познанията ни за нивото на публично и транснационално доверие в съдебните системи в целия Европейски съюз и биха могли да предложат по-релевантна база за сравняване на (общественото) мнение относно функционирането на тези съдебни системи между страните от ЕС. В това РТМ ползваше **съдействие от двама експерти** в областта на общественото доверие.

Първият инструмент:

- Въз основа на събирането на съществуващи проучвания за общественото доверие в националните съдебни системи РТМ разработи общ въпросник за мониторинг и оценка на доверието на гражданите в страната в съдилищата, за да се подобри валидността на сравненията при наблюдението на общественото доверие.

- Въпросникът беше разработен като минимален общ инструмент за оценка, който

4

всеки членуващ съвет би могъл да допълни с други въпроси в собствените си проучвания.

➤ Идеята беше да се постави въпросник на уебсайта на ЕМСС, за да се достигне до гражданите на всички държави-членки. Всички съвети ще бъдат поканени да вземат активно участие в проучването и да гарантират, че въпросникът ще бъде включен в националните проучвания за общественото доверие, които все още се провеждат периодично в държавите-членки на ЕМСС.

➤ Идеята беше също така да се стартира профил във Facebook и / или Twitter по тази тема, за да се информират гражданите за интернет анкетата и те да могат да участват.

Вторият инструмент

➤ За да се съберат някои данни за доверието на гражданите във функционирането на други системи на страните от ЕС (транснационално доверие на гражданите), РТМ реши да вземе участие в проучване, което трябваше да бъде проведено от консорциума "Евро-Юстис" за доверието в правосъдието и да събере данни от проекта NECTAR "Евро-Юстис", насочен към разработване на политически отговори на нови форми на девиантно поведение (престъпни деяния), възникнали вследствие на технологичното развитие и повишената мобилност на населението в Европа.

Третият инструмент

➤ За да се проучи познаването от страна на съдиите и прокурорите на европейските закони и разпоредби и за да се определят трудностите, които те изпитват, когато са изправени пред тези закони и подзаконови нормативни актове, РТМ допринесе за разработването на въпросника за проучване, което е трябвало да бъде извършено от ERA (Академия за европейско право) в сътрудничество с Европейската мрежа за съдебно обучение (EMCO).

➤ Следователно редица въпроси, свързани с целите на РТМ, бяха включени във въпросника на ERA-EJTN.

Четвъртият инструмент

➤ За да се проучи възможността за оценка на националното и транснационалното доверие на частните предприятия в съдебните системи в целия Европейски съюз, РТМ извърши предварителни проучвания в три от участващите страни.

➤ Въз основа на това предварително проучване РТМ заключи, че доверието на предприятията във функционирането на съдебните системи в рамките на Европейския съюз може да бъде фактор за вземане на стратегически решения и би могло да бъде интересна тема за по-задълбочено проучване в бъдеще.

След това РТМ набеляза **последващите стъпки** от четирите инструмента, създадени от проекта:

Общ въпросник:

- Интернет- анкетата стартира през септември 2011 г.

- Всички съвети и наблюдатели да бъдат поканени да участват в проучването.
- Събирането на данни трябва да се стимулира чрез връзки на интернет страницата на всеки участващ съвет и чрез няколко уебсайта на социалните мрежи.
- Интернет-анкетата ще продължи 6 месеца до март 2012 г. като тестова фаза. На следващото Общо събрание в Дъблин на 9 май 2012 г. получените данни от анкетата, ще бъдат анализирани, и ще бъде представен предварителен доклад.
- Да се убеди Европейската комисия да инвестира в създаването на стандартна оценка на общественото доверие.

Измерването на транснационалното доверие на гражданите:

- Ако предложението на FP7 не бъде прието, ЕМСС ще трябва да реши дали да проведе проучване за осъществимост на измерването на транснационалното доверие на гражданите в съдилищата в целия Европейски съюз.
- Ако предложението на консорциума Евро – Юстис бъде одобрено, проектът NECTAR може да бъде стартиран през септември 2011 г. Резултатите от този проект ще послужат като добър показател за ползата от оценяване на транснационалното доверие на гражданите.

Измерването на взаимното доверие на съдиите и прокурорите

- Да изчака резултатите от окончателния доклад на проучването ERA-EJTN. След това да обсъди полезността на по-нататъшните дейности в тази област.

Окончателният доклад на проучването ERA-EJTN 2011, поръчано от Европейския парламент, е публикувано на уебсайта.⁵ Докладът не анализира общественото доверие в правосъдието, нито взаимното доверие между съдиите и прокурорите в ЕС. Той дава общ поглед върху нивото на познаване на правото на ЕС, което съдиите и прокурорите имат; анализира формите на съдебно обучение в държавите-членки на ЕС и дава някои препоръки.

- Проучването показва, че мнозинството от съдиите (не са имали) нямат добри познания по право на ЕС⁶ и че съдиите и прокурорите (не са се занимавали) не се занимават редовно⁷ с въпроси на правото на ЕС, въпреки че броят на делата, които включват право на ЕС се увеличава всяка година.⁸

- По-голямата част от респондентите също така изразиха мнение, че не получават подкрепа при откриването или разбирането на приложимото право на ЕС и следователно намират достъпните програми за обучение за полезни.⁹

<http://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/etudes/join/2011/453198/IPOL->

JURI_ET(2011)453198_EN.pdf

page 113 of the Report

page 115 of the Report

page 116 of the Report

page 117 of the Report

1.5 Доклад на ЕМСС относно правосъдието, обществото и медиите за периода 2011-2012 г.¹⁰

През 2011 г. ЕМСС започна проект, който имаше за цел да проучи най-добрите практики за това как съдебната власт би могла да се ангажира по-добре с обществото и как медиите биха могли да бъдат използвани за постигането на тази цел.

Екипът по проекта "Правосъдие, общество и медии" (наричан по-нататък РТJSM) се фокусира върху четири теми:

1. Говорители от името на съдебната власт: съдии за връзка с пресата и съветници по комуникациите;
2. Аудиовизуални записи в съда и използването на социални медии;
3. Публикуване на съдебни решения в интернет;
4. Насоки за пресата;
5. Проактивен подход към медиите от страна на съдебната власт.

РТJSM направи преглед на съществуващите практики в съдебната система и излезе с широк набор от най-добри **практики и изготви набор от препоръки, приети от Общото събрание в Дъблин през 2012 г.**

Основните препоръки от доклада на ЕМСС за правосъдието, обществото и медиите включват:

- въвеждане на фигурата на съдебните говорители / съдии за връзка с пресата;
- разработване на насоки за използването на аудио и видеозапис в съдилищата;
- да има ясни насоки за използване на смартфони и други комуникационни устройства;
- разработване на стратегия за използване на всяка социална медия;
- създаване на уебсайт с информация за професионалисти, пресата и широката общественост и свободно достъпна база данни на съдебните решения;
- регламентиране на отношенията между съдебната власт и медиите чрез указания за пресата, те трябва да посочват какво медиите могат да очакват от служителите в съдилищата и как съдилищата трябва да се справят с нуждите на медиите преди, по време на и след съдебното заседание;
- разработването на проактивен медиен подход, насочен към отделни съдебни дела, както и към цялата съдебна система.

1.6 Декларацията от Рим по повод на 10-та годишнина на ЕМСС, приета в Рим, 11-13 юни 2014 г.¹¹

Декларацията на ЕМСС от Рим потвърди, че насърчаването на общественото доверие в правосъдните системи в Европа остава един от приоритетите на ЕМСС и в бъдеще.

1.7 Парижката декларация за устойчиво правосъдие, приета в Париж, на 9 юни 2017 г.¹²

В своята Парижка декларация, ЕМСС отново подчерта, че е от съществено значение да има правилно и информирано разбиране за съответните роли и отговорности на всеки от клоновете на държавното управление и необходимостта те да работят заедно по ефективен и взаимно уважителен начин във всяка една демократична държава. Следователно, съдебните власти трябва да предприемат действия, за да гарантират, че широката общественост разбира същественото значение на правосъдието за демокрацията и благосъстоянието и просперитета на държавата. Това може да бъде постигнато чрез **образователни и комуникационни инициативи**. Съдебните системи следва също да приемат и **фокусирани комуникационни стратегии, за да се ангажират проактивно с медиите и обществеността**.

1.8 Други разсъждения по въпроса за общественото доверие, изразени посредством дейностите на ЕМСС

Докладът на ЕМСС за Стандартите VI: Несъдебни членове в съдебното управление 2015/2016¹³

В доклада се каза, наред с друго: *„В отговор на тези въпроси стигнахме до заключението, че общественото доверие се засилва, когато съдиите се назначават, повишават и се отчитат пред органи, които поне отчасти отразяват гледните точки на обществото, в което работят, предоставяйки външна перспектива за това, кое е подходящо.“*

Доклад за съдебната етика 2008-2009¹⁴ и Доклад за съдебната етика 2009-2010¹⁵

Утвърждаването на принципите на професионално поведение на съдиите укрепва общественото доверие и позволява по-добро разбиране на ролята на съдията в обществото.

Необходимо е усърдие, за да се постигне и укрепне общественото доверие в

¹¹ https://www.enci.eu/images/stories/pdf/GA/Rome/enci_rome_declaration_adopted.pdf

¹² https://www.enci.eu/images/stories/pdf/GA/Paris/enci_paris_declaration_adopted_ga.pdf

¹³ https://www.enci.eu/images/stories/pdf/workinggroups/enci_standards_vi_2015_2016_adopted_ga_warsaw.do_cx.pdf

¹⁴ <https://www.enci.eu/images/stories/pdf/ethics/encireportjudicialethics20082009.pdf>

¹⁵ <https://www.enci.eu/images/stories/pdf/ethics/iudicialethicsdeontologiefinal.pdf>

правосъдието.

Информацията за функционирането на правосъдието и присъствието на обществеността в съдебните производства допринася за тяхното социално приемане. Равният достъп на лицата, участващи на страната на обвинението или защитата по граждански и наказателни производства, насърчава прозрачността и повишава общественото доверие.

Доклад за съдебната реформа в Европа 2011-2012¹⁶

Важно е реформите да не се основават само на финансови съображения, а на по-дългосрочни фактори. С цел ефективна реформа и развитие, всяко предложение трябва да има изложени и обосновани общи и конкретни цели. Целите на реформите в съдебните системи и съдебната власт трябва да се основават на стабилни принципи, които като цяло ще подобрят качеството на правораздаването за гражданите и трябва да включват такива аспекти като:

- подобряване на качеството на достъпа до правосъдие;
- увеличаване на общественото доверие в съдебната система;
- подобряване на имиджа на съдебната система;
- осигуряване на ефективна система, която не компрометира качеството на правосъдието и достъпа до правосъдие.

Доклад на ЕМСС за минимални съдебни стандарти V: Дисциплинарни производства и отговорност на съдиите 2014-2015¹⁷

Работата на екипа по проекта се съсредоточава върху предложението за необходимост от съответни стандарти и показатели в областта на дисциплинарната отговорност на съдиите, тъй като подходящото поведение на съдиите в професионалната им дейност (или дори в някои аспекти на личния им живот) може да се разглежда от обществото като съществена за доверието в съдилищата и може да окаже влияние върху общественото доверие в съдебната власт и съдебната система като цяло.

Доклад на ЕМСС за Стандарти VI – Несъдебни представители в съдебното управление 2015-2016:

Екипът по проекта подчерта значението на връзката между съдебната система и гражданското общество. Членовете извън съдебната система трябва да бъдат лица с висок морал, които допринасят към съдебното управление с признати умения и опит извън съдебната система. Възможните категории включват адвокати, представители на научните

---

¹⁶ https://www.enci.eu/images/stories/pdf/GA/Dublin/enci_report_judicial_reform_def.pdf

¹⁷ https://www.enci.eu/images/stories/pdf/GA/Hague/enci_report_minimMm_standards_v_adogted_ga_june_2015.pdf

среди, социолози, икономисти и др. Те не трябва да бъдат политици или лица с политически пристрастия. Несъдебните членове могат да дадат външна перспектива за това, което е подходящо. Те могат да представляват огледало за съдебната система, като предоставят различна перспектива по отношение на определени въпроси. Те могат да разглеждат въпроса от по-широка перспектива и не са ограничени от професионални навици или стереотипи. Могат да се превърнат в свързващ мост между съдиите и обществото. Тяхното присъствие спомага за насърчаване на култура на доверие и откритост в рамките на съдебната система и насърчава по-задълбочена дискусия с по-добри аргументи. Животът и професионалният им опит са включени в процеса на оценяване и те се интересуват главно от по-широк контекст отколкото отделния съдия, който е в процес на оценяване, така и спрямо цялостния процес на вземане на решения от съда. Ето защо тяхното участие в съдебното самоуправление следва да се счита за необходимо.

Екипът по проекта счита, че процентът на несъдебните членове трябва да бъде между 1/3 и 50%. По този начин те могат да допринесат значително за процеса на вземане на решения. Те трябва да имат същите права и задължения като членовете от съдебната система. Ефективното участие на несъдебни членове е възможно само, когато Съдебните съвети включват достатъчно несъдебни членове с равни права. За да се осигури ефективно участие на несъдебните членове, се препоръчва да се въведе подходящ кворум за състава на органите и процедурите за гласуване, за да се постигне тази цел.

2. Съвет на Европа

Темата за отношенията между съдебната власт, медиите и обществото също е разгледана по няколко начина в рамките на органите на Съвета на Европа.

2.1 Консултативен съвет на европейските съдии (КЕСС) и Консултативен съвет на европейските прокурори (КСП)

Консултативният съвет на европейските съдии (КЕСС) прие няколко становища по темата за отношенията между съдебната власт, медиите и обществото.

Най-значимото становище, което директно адресира тази тема е **Становище № 7 (2005) относно „Правосъдие и общество“**.¹⁸ Становището се фокусира върху четири цели (1) Връзки на съдилищата с обществеността; (2) Връзки на съдилищата с участниците в съдебните процедури; (3) връзки на съдилищата с медиите; (4) Достъпност, опростяване и яснота на езика, използван от съда при процедурите и решенията.

В това становище КЕСС подчертава, наред с друго:

---

¹⁸ [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE\(2005\)OP7&Sector=secDGHL&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=FEF2E0&BackColorIntranet=FEF2E0&BackColorLogged=c3c3c3&direct=true](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE(2005)OP7&Sector=secDGHL&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=FEF2E0&BackColorIntranet=FEF2E0&BackColorLogged=c3c3c3&direct=true)

- Гражданите трябва да получават подходяща информация за организацията на обществените органи и условията, при които се създават законите. Нещо повече, също толкова важно е гражданите да знаят как работят съдебните институции.
- Важността на създаването на преки връзки между съдилищата и обществеността като цяло е голяма; Самите съдилища трябва да бъдат признати като агенция, която да въвежда програми, целящи да подобрят разбирането и доверието на обществото в правораздавателната система.
- На съдиите трябва да бъде дадена възможността да получат специфично обучение в сферата на общуването с обществеността.
- Следва да бъде предоставено адекватно финансиране за дейности, които разясняват и осигуряват прозрачност на дейността на съдебната система и принципите на правосъдие в обществото чрез самата съдебна система, в съответствие с принципите, посочени в Становище No 2 (2001).
- Първият начин за повишаване на достъпността на съдебните институции е въвеждането на общи мерки за информиране на обществеността за дейността на съдилищата:
  - образователната дейност на съдилищата и необходимостта от организиране на посещения за ученици и студенти или всяка друга група с интерес към дейността на съдилищата;
  - участие в общи рамкови програми, организирани от други държавни институции (министерства на правосъдието и образованието, университети и др.).
- Възможни директни инициативи на съдилищата с обществеността (напр. програми за осведомяване), които не зависят от дейността на медиите и / или действия, за които отговарят други институции. Бяха разгледани и препоръчани следните мерки:
  - Създаване в съдилищата на гишета за прием на граждани и предоставяне на информация;
  - Разпространяване на печатни материали, откриване на интернет страници, за които отговарят съдилищата;
  - Организиране от съдилищата на календар за образователни форуми и/или редовни срещи, открити за посещение за граждани, обществени организации, лица, отговорни за изготвянето на политики, студенти ("програми за популяризиране").
- Представата на обществеността за правосъдната система се влияе не само от медиите, но до голяма степен се оформя и от впечатленията на гражданите, които участват в съдебни дела като страни, съдебни заседатели или свидетели. За да се насърчи по-доброто разбиране за ролята на съдебната система, е необходимо усилие, което да гарантира доколкото е възможно, че представата на обществеността за правосъдната система е точна и отразява усилията, полагани от съдиите и съдебните служители за спечелване на

уважението и доверието в способността на съдилищата да изпълняват тази функция. КСЕС подкрепя всички стъпки целящи укрепването на общественото възприятие за независимостта на съдиите и способстващи за правилното правораздаване. Тези инициативи може да включват:

- програми за обучение за недискриминация и равнопоставеност, организирано от съдилищата за съдии и съдебни служители (в допълнение към подобни програми, организирани от адвокати или за адвокати);
- съдебни помещения с дизайн, който помага да се избегне впечатлението за неравнопоставеност пред съда;
- процедури, които протичат така, че да се избегнат неволните оскърбления и да се улесни участието на всички засегнати страни в съдебния процес.

➤ Да бъде въведен ефективен механизъм, който би могъл да бъде под формата на независим орган, който да се занимава с проблеми, причинени от медийното отразяване на съдебно дело, или трудности, с които се е сблъскал журналист при изпълнение на задачата си да информира обществото, да се изготвят общи препоръки, целящи да се предотврати повторното възникване на наблюдаваните проблеми. Необходимо е също така да се насърчи създаването на служби за прием на граждани и предоставяне на информация в съдилищата под надзора на съдиите, за да се помогне на медиите да разберат по-добре работата на правосъдната система чрез предоставяне на медиите на резюмета на съдебните решения; предоставяне на медиите на фактическа информация за съдебните решения; връзки с медиите, отнасящи се до дела, които представляват особен интерес за обществото; предоставяне на фактическо изясняване или коригиране по отношение на дела, отразени в медиите.

➤ Когато отделен съдия или даден съд бива предизвикан или атакуван от медиите по повод, свързан с правораздаването, КСЕС счита, че имайки предвид задължението на съдиите да бъдат въздържани, съответният съдия трябва да се въздържа от реакции по същите канали. Имайки предвид факта, че съдилищата могат да коригират погрешна информация, разпространена в пресата, КСЕС смята за желателно националните съдебни системи да могат да се възползват от подкрепата на лица или на институция (напр. висш съдебен съвет или сдружения на съдиите), които са в състояние и готовност да реагират бързо и ефективно на тези предизвикателства;

➤ Желателни са достъпността, простотата и яснотата на езика, използван от съдилищата;

➤ Съдебният език трябва да бъде стегнат и понятен, да избягва, ако не са необходими, латински или други формулировки, които са трудноразбираеми за широката публика.

➤ Мотивите към съдебните решения винаги трябва да бъдат точни и пълни, макар че по процедурни въпроси може да е уместно да се дадат опростени мотиви, като съдиите могат да посочат мотивите си устно, а не писмено, в случаите, когато това е допустимо.

➤ Да се осигури достъп поне до решенията на върховните съдилища и до някои важни съдебни решения – бесплатно по интернет и срещу заплащане само на цената на отпечатването, ако се предоставят на хартия; при разпространяването на съдебни решения обаче трябва да се вземат подходящи мерки, за да се защитят заинтересованите страни, особено страните по делото и свидетелите.

Становището подчертава неколккратно ролята на съдебните съвети, или сходни органи:

➤ Самите съдилища трябва да бъдат признати като подходяща агенция, която да въвежда програми, целящи да подобрят разбирането и доверието на обществото в правораздавателната система. Успоредно с това, координирането на различните местни инициативи, както и популяризирането на национални "програми за популяризиране", следва да се предостави на Съвета на съдебната власт, който с помощта на специалисти може да предостави и по-сложна информация.

➤ КСЕС също така посочи ролята на независим орган, който би могъл да бъде Съветът на съдебната власт или някоя от неговите комисии, ако е необходимо с участието на медийни специалисти, в справянето с проблеми, причинени от медийно отразяване на съдебни дела, или трудности, с които се сблъскват журналистите при осъществяването на тяхната работа.

➤ И накрая, КСЕС - разглеждайки въпроса за съдиите или съдилищата, предизвикани или атакувани от медиите, или от политически или социални лица чрез медиите - смята, че съдията или съдът следва да се въздържат да реагират по същите канали, но Съветът за съдебната власт, или съдебният орган, трябва да могат и да бъдат готови да реагират своевременно и ефективно на такива предизвикателства или атаки, когато е подходящо.

Подобен документ е приет от Консултативния съвет на европейските прокурори (КСЕП) – Становище № 8 (2013) за отношенията между прокурорите и медиите.¹⁹

Ролята на съдебните съвети в защитата на имиджа на правосъдието е по-нататък дефинирана в Становище № 10 (2007) относно „Съветът на съдебната власт в служба на обществото“:²⁰

➤ Съветът на съдебната власт трябва да има правото не само да излага публично своите виждания, но също така и да предприема всички необходими действия пред обществото, политическите власти и, в зависимост от случая, съдилищата, за да защити репутацията на съдебната институция и/или нейните членове.

➤ Съветът на съдебната власт може да бъде също така и подходящият орган, който да има по-голяма роля за подобряването и защитата на имиджа на правосъдието, тъй като изпълнението на такава функция често изисква установяването на баланс между противоречащите си свободи на отделните хора, социалните и политически дейци и

---

¹⁹[https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCPE\(2013\)4&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCPE(2013)4&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true)

²⁰ <https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&id=1221839&direct=true>

медиите, от една страна, и публичния интерес в една независима и ефективно функционираща система на правосъдие, от друга страна.

➤ В тази връзка, Съветът на съдебната власт може да разглежда също и жалби на граждани, ползващи услугите на съда. КСЕС счита, че Съветът на съдебната власт може да изпълнява тази функция като използва необходимата помощ от страна на професионалисти, тъй като неговият персонал в тази област не трябва да бъде ограничен до адвокати, а трябва да включва журналисти, социолози, статистици, и т.н.

В Становище № 12 (2009) и Становище № 4 (2009) за отношенията между съдиите и прокурорите в демократичното общество КСЕС и КСЕП²¹ едновременно подчертават още веднъж:

➤ Разбирането на обществото за качеството на правосъдието сериозно се влияе от съобщенията в медиите за това как работи правосъдната система. Публичността също така допринася за постигането на справедлив процес.

➤ Разпростирането на вниманието на обществото и медиите върху наказателните и гражданските процеси води до все по-голяма нужда от предоставяне на медиите на обективна информация както от съда, така и от прокуратурата.

➤ Медиите, както съдиите и прокурорите, следва да зачитат основните принципи като презумпцията за невинност и правото на справедлив процес, правото на личен живот на съответните лица, необходимостта да се избягва нарушаването на принципа, че съдиите и прокурорите, работещи по дадено дело, трябва да са безпристрастни и да изглеждат безпристрастни.

➤ Добри професионални умения, високи етични стандарти и твърдо въздържане от преждевременни коментари по дела, които са във фазата на разследване.

➤ Служителите за връзка с медиите, например служители предоставящи информация на обществеността или екип от съдии и прокурори, които са специално подготвени за контакт с медиите, биха могли да помогнат на медиите да дават точна информация за дейността и решенията на съда, както и да подпомагат съдиите и прокурорите.

➤ Съдиите и прокурорите трябва да уважават взаимно специфичната роля на другия в съдебната система.

В Становище № 16 (2013) за отношенията между съдии и адвокати²² КСЕС подчертава значимостта на развиването на диалог и обмен между съдии и адвокати на институционално ниво (както национално, така и международно) в областта на техните взаимоотношения, като винаги се вземат предвид етичните принципи както на адвокатите, така и на съдиите. Подобен диалог трябва да улеснява взаимното разбиране и ролята на всяка от страните, при спазване на независимостта на съдиите и адвокатите.

---

²¹ [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE\(2009\)OP12&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE(2009)OP12&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true)

²² [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE\(2013\)4&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE(2013)4&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true)

В Становище № 18 (2015) относно "Положението на съдебната власт и отношението ѝ с останалите власти в държавата в модерната демокрация"²³ КСЕС посочи, че:

- Що се отнася до отношенията между трите държавни власти, съдиите, както всички останали граждани, имат право да участват в обществения дебат при условие, че това е съвместимо с поддържането на тяхната независимост и безпристрастност.
- Всички анализи и критики от една власт на държавата към другите власти следва да се предприемат в условия на взаимно уважение.²⁴
- Съдебната власт трябва да е наясно, че съществуват граници на съдебната и правната намеса във връзка с политическите решения, които трябва да бъдат взети от законодателната и изпълнителната власт. Следователно всички съдилища в рамките на съдебната власт трябва да се погрижат да не излизат извън легитимната област за упражняване на съдебната власт.

КСЕС в Становище № 19 (2016) за ролята на председателите на съдилищата²⁴ също подчертава ролята на председателите на съдилищата при поддържането и развиването на отношенията с други органи и институции и с широката общественост.

- При това председателите на съдилищата трябва да продължат да защитават винаги независимостта и безпристрастността на съдиите и на съда като цяло.
- В отношенията си с медиите, председателите на съдилища трябва да имат предвид интереса на обществото да бъде информирано, като същевременно отчита надлежно презумпцията за невинност, правото на справедлив съдебен процес и правото на зачитане на личния и семейния живот на всички лица, участващи в производството, както и за запазване на поверителността на обсъжданията.

В доклада за независимостта и безпристрастността на съдебната власт в държавите-членки на Съвета на Европа през 2017 г. КСЕС подчертава, че основната цел на съветите за съдебната власт е да се запази независимостта на съдебната власт и на отделните съдии. Значението на институциите и процедурите, гарантиращи независимостта на съдиите, беше призната от ЕКПЧ и КСЕС. Всяко решение, свързано с назначаването, кариерното и дисциплинарното действие на съдията, следва да бъде регламентирано от закона и да бъде взето от независим орган.

Като се има предвид, че една от основните компетенции на съветите на съдебната власт е избира кандидати за длъжност съдия, трябва да се подчертае, че кандидатите трябва

---

²³ [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE\(2015\)4&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE(2015)4&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true)

²⁴ [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE\(2009\)OP12&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CCJE(2009)OP12&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true)

да бъдат избирани по обективни критерии. Следователно подборът следва да се извършва от независим орган. Изпълнителната власт не трябва да се намесва при избора на съдии или при освобождаването им. Влиянието на политическата власт върху решенията за назначаване следва да бъде ограничено, за да се предотврати назначаването по политически причини. За да се гарантира, че съветите на съдебната власт са независими, изборите за техните членове трябва да бъдат свободни от външни влияния. Създаването на Съвет за съдебната власт е полезно само, ако неговите членове могат да работят независимо от политическата власт.

2.2 Европейска комисия за ефективност на правосъдието (СЕРЕЈ)

Интересен е фактът, че СЕРЕЈ също разработи наръчник за провеждане на изследвания на удовлетвореността сред ползвателите на съдилищата. Последната версия на този документ бе приета на пленарно заседание през декември 2016 г. и е публикувана на уебсайта на СЕРЕЈ (Наръчник за провеждане на проучвания за удовлетвореността, насочени към ползвателите на съдилища в държавите членки на Съвета на Европа).²⁵

Наръчникът е предназначен за централни съдебни органи и отделни съдилища, които желаят да разработят проучвания за удовлетвореността на потребителите. В документа СЕРЕЈ подчертава, че проучванията на удовлетвореността са ключов елемент на политиките, насочени към въвеждането на култура на качеството. Вземането под внимание на удовлетвореността на обществеността отразява понятието за справедливост, насочено повече към потребителите на услугата, отколкото към вътрешното представяне на съдебната система.

В документа са представени и два модела на въпросник за съдии и адвокати.

2.3 Европейски съд по правата на човека (ЕСПЧ)

Авторитетът и безпристрастността на съдебната система са едни от основанията, изброени в член 10, параграф 2 на Европейската конвенция за правата на човека (ЕКПЧ), които могат да оправдаят ограничаване на свободата на изразяване. Въз основа на това ЕКПЧ постановява по няколко дела, че авторитетът и безпристрастността на съдебната власт са в обществен интерес от голямо значение и че когато те действително са застрашени, може да има основание да се ограничи свободата на изразяване.²⁶

Някои решения по дела на ЕСПЧ:

---

²⁵ [https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CEPEJ\(2016\)15&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true](https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?p=&Ref=CEPEJ(2016)15&Language=lanEnglish&Ver=original&BackColorInternet=DBDCF2&BackColorIntranet=FDC864&BackColorLogged=FDC864&direct=true)

²⁶ Toby Mendel, Centre for Law and Democracy, A Guide to the Interpretation and Meaning of Article 10 of the European Convention on Human Rights: <https://rm.coe.int/16806f5bb3>

По делото **Sunday Times v. the United Kingdom** (1979) ЕСПЧ посочва важността на откритостта по отношение на съдилищата: *Общопризнат е фактът, че съдилищата не могат да работят във вакуум. Макар че те са форум за уреждане на спорове, това не означава, че не може да има предварително обсъждане на спорове другаде, било то в специализирани списания, в общата преса или сред широката общественост. Освен това макар средствата за масово осведомяване да не превишават границите, налагани в интерес на доброто правораздаване, те трябва да предоставят информация и идеи по въпроси, които идват пред съдилищата, както и в други области от обществен интерес. Не само медиите имат задачата да предават такава информация и идеи: обществеността също има право да ги получава.*

По делото **De Haes and Gijssels v. Belgium** (1997) Съдът признава, че представителите на съдебната власт трябва да се ползват с общественото доверие, като заявява: *Съдилищата - гарантите на правосъдието, чиято роля е основна в държава, основана на върховенството на закона - трябва да се ползват от общественото доверие. Поради това те трябва да бъдат защитени от разрушителни атаки, които са неоснователни, особено с оглед на факта, че съдиите са задължени да бъдат дискретни, което ги ограничава да отговорят на критиките.*

По делото **Skalka v. Poland** жалбоподателят оспорва присъдата си за обида на съдебната власт, след като е написал пренебрежително писмо за съдиите в районен съд. Съдът постановява, че защитата на доброто правораздаване е достатъчно важна, за да оправдае ограничения на свободата на изразяване, но в случая наложеното наказание лишаване от свобода е непропорционално: нападките срещу правомощията на съдебната власт са извършени в контекста на вътрешен обмен на писма, за който обществеността не е била информирана и, освен това, това е първият случай, в който жалбоподателят е превишил границите на допустимата критика.²⁷

По делото **Kyprianou case** Съдът разгледа молба от адвокат, който е получил присъда лишаване от свобода за обида на съда. Той твърди, че членове на съдебния състав, пред които провеждал кръстосан разпит, са разговаряли помежду си и си предавали един на друг бележки (gavasakia - термин, който може да означава, между другото, "любовно писмо" или "кратко писмено съобщение обикновено с неприятно съдържание"). Съдът констатира, че коментарите на жалбоподателя, макар и неприлични, са ограничени до начина, по който съдиите провеждат делото. Наложена санкция е непропорционално строга по отношение на преследваните цели и може да има "възпиращ ефект" върху адвокатите в подобни ситуации. Големата камера на Съда заключава, че е налице нарушение на член 10.

По делото **Hurter v. Switzerland** (вж. също **Morice v. France**) Съдът обяви за

---

²⁷ Freedom of expression in Europe Case-law concerning Article 10 of the European Convention on Human Rights, pages 122-126: [http://www.echr.coe.int/LibraryDocs/DG2/HRFILES/DG2-EN-HRFILES-18\(2007\).pdf](http://www.echr.coe.int/LibraryDocs/DG2/HRFILES/DG2-EN-HRFILES-18(2007).pdf)

недопустима молба за налагане на глоба, наложена на адвокат, за това, че в хода на производството е заявил, че апелативен съд е извършил престъпления. Съдът отново посочи, че адвокатите имат централно място в правораздаването като посредници между обществеността и съдилищата. Ето защо е основателно да се очаква те да участват в доброто правораздаване и да поддържат общественото доверие в съдебната система. В конкретния случай, сериозността и общия характер на обвиненията са трудно съвместими с тази роля. Наказанието, без да е прекомерно строго, бе преценено като необходимо за поддържане на авторитета и безпристрастността на съдебната власт.

По делото **Böhm v. Germany (виж също A. v. Finland)** Съдът се произнася по жалба във връзка със счетоводител, осъден за клевета на съдия. След като установи, че задълженията на жалбоподателя спрямо съда са били сравними с тези на адвокат, Съдът реши, че предвид оскърбителния тон на коментарите си и сериозността на обвиненията срещу съдията, той не е изпълнил задължението си да допринесе за доброто правораздаване. По този начин той по този начин той е прехвърлил границите на допустимата критика при конкретните обстоятелства по случая.

Решението по дело **Pinto Coelho v. Portugal** се отнася до неразрешено излъчване на доклад, съдържащ аудио откъси от запис на съдебно заседание. При излъчването гласовете на тримата заседаващи съдии и на свидетелите са били дигитално модифицирани. Тези откъси бяха последвани от коментари на жалбоподателя журналист, специализиран в съдебни дела, който посочва съдебна грешка. Жалбоподателят е осъден за нарушение на законовата забрана за излъчване на аудиозаписи на заседания без разрешението на съда и е осъден да плати глоба. Съдът взе предвид решението на върховните съдилища на държавите-членки на Съвета на Европа да реагират енергично на вредния натиск, който медиите могат да окажат на граждани, които са страни по делото, и обвиняеми лица, и който накърнява презумпцията за невинност. Независимо от това редица фактори променят баланса в полза на установяването на нарушение на член 10 от Конвенцията: (i) Процесът вече е свършил, когато докладът е бил излъчен. (ii) Заседанието е било публично и никое от заинтересованите лица не е използвало средствата за правна защита, с които разполагат, за нарушаване на правото им да бъдат изслушани. На първо място основната задача на Съда бе е да се гарантира спазването на това право. (iii) Освен това гласовете на участниците в съдебното заседание са били модифицирани, за да не бъдат разпознати.

Приложение 2. Преглед на видове Комуникационни стратегии

	БАВНА Спонтанен имидж “Юридическа коректност в комуникацията, но незабелязани“ <i>“Legal in communication, yet un-noticed”</i>	СРЕДНА Изграден имидж “Всеки трябва да може да наблюдава дейността на Съдебните съвети”	ИНТЕНЗИВНА Имидж „Push-type“ “Всеки трябва да е информиран как работим и какви решения взимаме”	ИНТЕНЗИВНА Имидж „Pull-type“ “Нека въведем теми и да образуваме общественото мнение“
Първична целева група	Представявани/подчинени институции	Представявани/подчинени институции Съдебни институции в страната Специализирани масмедии Образователни институции	Представявани/подчинени институции Съдебни институции в страната Образователни институции Министерства и други държавни институции Специализирани масмедии Масмедииите с положителна нагласа и отношение	Представявани/подчинени институции Съдебни институции в страната Образователни институции Министерства и други публични институции Специализирани масмедии Масмедии с положителна нагласа и отношение Масмедии с критично отношение
Вторична целева група	Масмедииите като цяло (тези, които се интересуват)	Общи средства за масово осведомяване:	Общи средства за масово осведомяване,	Общи платформи от обществения живот

		държавни и частни медии	широк достъп Специализирани професионални организации от ЕС	Специализирани европейски/неевропейски професионални организации
Представително ниво	Нередовни изяви Представяване от президент, заместник-председатели, говорител	Периодични, предварително обявени изяви Представяване от председател, заместник-председатели, говорител Изяви на членовете на Съдебните съвети в страната и в регионалните медии	Периодични, предварително обявени изяви Изяви в ситуации от общ интерес Представяване от председател, заместник-председатели, говорител Представяване от всички членове в страната и в регионалните медии	Периодични изяви и такива от общ интерес Изяви, създадени от Съвета с цел въвеждане на тема в обществения дневен ред Общественият дискурс е фокусиран върху теми Представяване от председател, заместник-председатели, говорител Представяване от всички членове съгласно зададена програма
Комуникационни канали	Собствен уеб-сайт: архив за описания, прессъобщения, решения Прессъобщения: - редовни	Онлайн: собствен уеб-сайт, Facebook/документи, новини Прессъобщения: уеб, FB, медийна листа	Онлайн: собствена уеб-страница, Facebook / документи, новини, събития Прессъобщения:	Онлайн: собствена уеб-страница, Facebook / документи, новини, събития Прессъобщения:

	<p>доклади - редовни решения - решения, взети в критични / видими ситуации</p> <p>Масови медийни изяви в случаи на обществен интерес или в случай на конфликти</p>	<p>Медии: изяви на представители / изявления, предавания</p>	<p>уеб, FB, медийна листа</p> <p>Медии: изяви на представители и членове / изявления, предавания</p> <p>Масмедии: високо ниво на отзивчивост към запитванията</p> <p>Изяви в специализирани събития</p> <p>Собствени професионални събития: конференции, посещения</p>	<p>уеб, FB, медийна листа</p> <p>Медии: изяви на представители и членове / изявления, предавания</p> <p>Масмедии: п- висока отзивчивост към запитванията, дизайн / предложение за нови теми</p> <p>Медии: собствени предавания, фокусиране върху теми</p> <p>Изяви в специализирани събития</p> <p>Собствени професионални събития: конференции, посещения, обучителни сесии</p> <p>Участие в специализирани събития</p> <p>Собствени професионални събития:</p>
--	--	--	--	--

				<p>конференции, посещения, обучителни сесии</p> <p>Участие в международни събития</p> <p>Организиране на едно престижно международно събитие на всеки 2 години</p>
Послания	<p>Единично съобщение, не повече от три -разкриване на всеки контакт - например: мисия, задачи, предоставени услуги</p>	<p>Специфични, добре структурирани съобщения, 1-2 съобщения повторени за изява</p> <p>Конкретни, професионални съобщения, без тълкувания и емоционални елементи</p> <p>Елементи на лична идентичност: отговорност, отзивчивост и т.н.</p>	<p>Списък с популяризираните послания, тяхното по-нататъшно развитие</p> <p>Бърза реакция на атаки или комуникационни кризи</p> <p>Конкретни послания, обяснения</p>	<p>Структуриране и разпространяване на съобщения съобразно дневния ред</p> <p>"Списък на темите": проблеми, решения за интервенции и ситуации, които трябва да се избягват</p> <p>Конкретни, послания, които формират мнения и създават идентичност / послания, дефиниращи професионална принадлежност</p>
Област на въздействието	<p>Можем да бъдем идентифицирани от:</p> <p>- правни</p>	<p>Можем да бъдем идентифицирани от:</p> <p>- професионални</p>	<p>Можем да бъдем идентифицирани от:</p> <p>- общи медии</p>	<p>Можем да бъдем идентифицирани от:</p> <p>- широката</p>

	институции и юристи - партньорски институции	органи - специализирани медии	- други публични институции	общественост - международни организации
Обучение	Вътрешен семинар за комуникация и ангажименти	Обучение на представители в дебати и конкретни изяви в медиите Обучение на членовете за разпространение то на съобщения	Обучение на представители в дебати и конкретни изяви в медиите Обучение на членовете за кризисни ситуации (организационни и имидж)	Включване и обучение на партньорски институции Професионални организации, обучителни сесии за представители на медиите Обучителни сесии за студенти по право и млади професионалисти
Създаден имидж и асоциации	Изображението е контекстно базирано: - решения, доклади (обичайна дейност) - случаи, които включват Съдебния съвет Изображение, свързано с друга институция, без символи	Създаден е собствен професионален образ (собствена позиция и послания) Създават се и се прилагат собствени визуални идентичности и PR наръчник Уеб-страницата, FB, информационните материали и седалището са основните носители на визуална	Имиджът, посланията и визуалната идентичност са представени и популяризирани Вторичните канали и медийните изяви представят един общ имидж, независимо от темата Вторичните канали стават носители на посланието и на визуалната идентичност	Ролята, позицията и функционирането на съдебните съвети стават добре известни на широката общественост Имиджът и дейността на съдебните съвети допринасят за имиджа на румънската съдебна система Създаването на мнение може да бъде свързано със самата институция

		идентичност		Послания, базирани на визия, теми от чужбина
Ресурси и цели	<p>Преструктуриран е и актуализиране на собствена уеб-страница</p> <p>Говорител: медийни изяви, PR и комуникационен служител</p>	<p>Уеб-страницата става прозрачна и достъпна информационна платформа</p> <p>Уеб-страницата отговаря на разпоредбите относно комуникацията на публичните институции (вж. Проучването)</p> <p>Говорител: координиране на съобщенията, проектиран публичен образ и медийни изяви</p> <p>Служител в областта на комуникацията: актуална уеб страница и FB, презентационни материали</p>	<p>Уеб-страницата се счита за източник на информация</p> <p>Говорител: редовни медийни изяви, обучение на членовете за участие в подобни изяви</p> <p>Служител „Комуникация“: организиране на собствени събития</p> <p>"Наръчник за действия при кризисни ситуации": процедури за избягване / управление на различни кризисни ситуации</p>	<p>Собствена уеб-страница (табло за съобщения), FB и т.н. са модерирани по отношение на изразените дискусии и мнения</p> <p>Осъществяване на безпрепятствена комуникация чрез използване на собствени и непреки канали</p> <p>Стабилни професионални отношения с медиите</p> <p>Говорител: обучение за изяви в чужбина, модерирани на табла за съобщения</p> <p>Служител „Комуникации“ 1: изготвя информационни материали, поддържа</p>

				медийния архив Служител „Комуникации“ 2: организира собствени събития, присъства по време на посещения
--	--	--	--	--

European Network of Councils
for the Judiciary (ENCJ)

Réseau européen des Conseils
de la Justice (RECJ)

ВЪПРОСНИК

Общественото доверие и имидж на правосъдието

1. По какъв начин получавате обратна връзка от медиите и други заинтересовани страни относно съдебната система?

- Персонални разговори
- Медиен мониторинг
- Мониторинг на социалните медии
- Web данни
- Периодични проучвания
- Научни изследвания
- Официални консултации

Коментари:

2. Съществува ли във Вашата държава периодично проучване на доверието в съдебната система за следните категории заинтересовани страни?

- Да
  - 2.1. Съдии
  - 2.2. Прокурори
  - 2.3. Адвокати
  - 2.4. Други юридически професии
  - 2.5. Потребители на съдебни услуги

- 2.6. Широката общественост
- 2.7. Други заинтересовани страни
(моля, посочете ги)
- Не

Коментари:

3. Ако да, какво е нивото на доверие за всяка от следните категории:

- 3.1. Съдии _____ %
- 3.2. Прокурори _____ %
- 3.3. Адвокати _____ %
- 3.4. Други юридически професии _____ %
- 3.5. Ползватели на съдебни услуги _____ %
- 3.6. Широката общественост _____ %
- 3.7. Други заинтересовани страни (моля, посочете ги) _____ %

Коментари:

4. Ако да, какво е нивото на доверие в другите власти, в сравнение с доверието в съдебната власт?:

4.1. Законодателна власт

- по-ниско
- същото
- по-високо

4.2 Изпълнителна власт

- по-ниско
- същото
- по-високо

Коментари:

5. Кой поръчва проучването?

6. Кой го провежда?

7. До каква степен обратната връзка от проучването се използва за вземането на решения за системата/ в областта на комуникационната стратегия в съдебната система? По какъв начин?

- В голяма степен
- До известна степен
- Изобщо не

Коментари (моля, да ни предоставите основна информация за начина, по който използвате отзивите)

8. Вашата съдебна власт има ли система /стратегия за комуникация?

8.1.

Да

Не

Коментари:

8.2. Ако да – каква е?

Коментари *(моля да предоставите основна информация)*:

9. Стратегията за комуникация обхваща ли:

Съдебния съвет

Съдилища

Съдии

Прокуратури

Школи за обучение на съдии, прокурори и съдебни служители

Съдебен инспекторат

Други, моля посочете

Коментари:

10. Има ли цялостна система/стратегия за комуникация за всички тези институции?

Да

Не

Коментари *(ако да, по какъв начин)*:

11. Има ли различни комуникационни системи/стратегии за всяка от тези институции?

Да

Не

Коментари *(ако отговорът е положителен – възможно ли е да се открият сходства или противоречия между тях)*

--

12. Какъв тип имидж изгражда Вашата стратегия в съответствие с вариантите в Приложение 2 на Проектния фиш?

БАВЕН – Спонтанен имидж – „Юридически коректен в комуникацията, но незабелязан“

СРЕДЕН – Изграден имидж – „Всеки трябва да може да наблюдава дейността на Висшия съдебен съвет“

ИНТЕНЗИВЕН – имидж от типа „Избутване“ - “Всеки трябва да знае как работим и какво решаваме”

ИНТЕНЗИВЕН – имидж от типа „Издърпване“ - “Позволете ни да представим теми и да образуваме общественото мнение”

Коментари:

13. Налични ли са насоки/протоколи/други инструменти за комуникация с медиите?

Да

Не

Коментари (ако да, моля предоставете основна информация за тях)

14. Съществуват ли насоки, кодекси за добри практики или други инструменти за комуникация с:

Медиите

Другите държавни власти

Други съдебни професии

Коментари (ако да, моля, предоставете основна информация за тях)

15. Има ли говорители в съдебната система на ниво:

Съвет на съдебната власт

Съдилища

Прокуратури

Школи за обучение на съдии, прокурори и съдебни служители

Съдебен инспекторат

Други, моля посочете

Коментари:

16. Говорителят е:

16.1 Професионалист в областта на комуникацията

- Да
- Не

16.2 Съдия/прокурор, обучен в областта на комуникацията

- Да
- Не

16.2.1. Съдия/прокурор със самостоятелно разпределение

- Да
- Не

16.2.2. Съдия/прокурор, съвместяващ двете дейности

- Да
- Не

16.3 И двете

- Да
- Не

Коментари:

17. Съществува ли профил на ролята на говорителя?

- Да
- Не

Коментари (ако да, моля предоставете основна информация за профила)

18. Има ли специализиран отдел за комуникация за следните категории (ако отговорът е положителен, моля посочете броя на служителите) и какви са неговите задължения?

- Съдебен съвет _____ лица
- Съдилища _____ лица
- Прокуратури _____ лица
- Школи за обучение на съдии, прокурори и съдебни служители _____ лица
- Съдебен инспекторат _____ лица
- Други, моля посочете _____ лица

Коментари (ако да, моля, уточнете задълженията на всяка от тези институции)

19. Има ли споразумение (протокол, наредба, и т.н.) за това кой е отговорен, когато въпросът обвързва различни компетентности (напр., между съдилищата и Съдебния съвет)?

- Да
- Не

Коментари (ако да, моля да предоставите подробности)

20. Има ли определен бюджет за комуникации?

- Да
- Не

Коментари:

21. Съществува ли текущо обучение за комуникационни умения за?:

- Говорители
- Съдии
- Прокурори
- Членове на съдебните съвети

Коментари:

22. Кой отговаря за обучението по комуникационни умения?

- Институт за обучение на магистрати
- Съдебният съвет
- Министерство на правосъдието
- Външни експерти
- Отдели за комуникация в съдилищата
- Отдели за комуникация в прокуратурите
- Други (моля, посочете)

Коментари:

23. Съществуват ли платформи в социалните медии, блогове и видео-блогове използвани от:

- Съдебен съвет
- Съдилища
- Прокуратури
- Школи за обучение на съдии, прокурори и съдебни служители
- Съдебен инспекторат

- Съдии
- Прокурори

Коментари:

24. Кои са най-често използваните социални медии, блогове, видео-блогове (например, Facebook, Twitter, LinkedIn и т.н.) от съдебната власт?

- Съдебен съвет
- Съдилища
- Прокуратури
- Школи за обучение на съдии, прокурори и съдебни служители
- Съдебен инспекторат
- Съдии
- Прокурори

Коментари:

25. Ако отговорът е положителен, каква е целта на използването на тези платформи от съдебната власт:

- Съдебен съвет
- Съдилища
- Прокуратури
- Школи за обучение на съдии, прокурори и съдебни служители
- Съдебен инспекторат
- Съдии
- Прокурори

Коментари:

26. Имате ли ръководство за добри практики в използването на социалните медии?

27. Преведени ли са официалните уеб сайтове на английски език (и/или на други езици)?:

- Да, цялата информация
- Да, частично (моля посочете вида информация, която се превежда)
- Не

Коментари:

28. Използват ли се насоки за идентичност/корпоративен дизайн на следните нива?

- Съдебен съвет
- Съд
- Прокуратура
- Някои от съдилищата / Прокуратури
- Школи за обучение на съдии, прокурори и съдебни служители
- Съдебен инспекторат

Коментари (ако да, моля, опишете основното съдържание):

29. Съществуват ли наръчници за действие при кризи на следните нива?

- Съдебен съвет
- Съдилища
- Прокуратури
- Школи за обучение на съдии, прокурори и съдебни служители
- Съдебен инспекторат

Коментари (ако да, моля, опишете основното съдържание)

30. Съществуват ли онлайн ресурси за комуникация и програми за комуникация (xmind), използвани на следните нива?

- Съдебен съвет
- Съдилища
- Прокуратури
- Школи за обучение на съдии, прокурори и съдебни служители
- Съдебен инспекторат

Коментари:

31. Съществуват ли добри практики за проактивна комуникация с цел укрепване на доверието в съдебната власт (медийни кампании, реклами, документални филми, дейности за популяризиране и др.)?

32. Съществуват ли процедури за защита на независимостта и/или професионалната репутация на отделния съдия или прокурор?

- Да
 Не

Коментари:

33. Ако отговорът е положителен, как се осъществява външната комуникация в тази връзка (за медиите и широката общественост)? Моля, опишете как се прави (напр., прессъобщения, пресконференции, обществени дебати и др.)

34. Как Вашият съдебен съвет популяризира своя имидж на национално ниво и/или в международен план?

35. Кого смятате за най-влиятелен във вашата страна по отношение на общественото доверие и имиджа на правосъдието? (политиците, репортерите, някои съдии и прокурори, които са добре познати в социалните медии, и т.н.)

36. Има ли протокол за действие (не задължително в писмена форма) относно това, как да се комуникира с лицата, които се считат за най-влиятелни?

- Да
 Не

Коментари (ако да, моля да ни предоставите основна информация за това)

37. Имате ли ключово послание или няколко ключови послания за подобряване на имиджа и повишаване на общественото доверие в съдебната власт? Ако да, моля посочете го/ги.

38. В случай, че нямате посочените във въпросите по-горе инструменти за комуникация, кои от тези инструменти бихте искали да приложите в бъдеще?

ПРИЛОЖЕНИЕ 4 „ОСНОВНИ ПОСЛАНИЯ“

Въведение

Ключовите (основни) послания – в множествено число, тъй като е малко вероятно само едно от тях да е достатъчно, могат да играят значителна роля при комуникирането на независимостта и интегритета на съдебната система.

Ключовите послания спомагат за осигуряването на съгласуваност и насоки за по-детайлизиран подход към комуникацията и макар че те не трябва да диктуват цялостната комуникационна политика или стратегия, те могат много да я подкрепят и със сигурност трябва да бъдат изведени от или свързани с нея.

Това означава, че е необходимо да се установят основните причини за комуникацията (които могат да варират от аудитория до аудитория) и въпреки че тя може да варира от юрисдикция до юрисдикция, отговорите на въпросника показват, че има общи теми и цели около централния принцип за "Общественото доверие и имиджът на правосъдието", като се подчертава върховенството на закона, достъпа до правосъдие и независимостта на съдебната система като право на гражданите във всички общества.

Частта, която разглежда тези основни послания, се концентрира само върху съдебната система / съдилищата, а не върху съдебните съвети, тъй като там са насочени по-голямата част от отговорите на въпросниците. Не би трябвало обаче да е твърде трудно да се прилагат подобни теми за съдебните съвети с необходимите промени в детайлите и формата. Но това, обаче, не покрива кризисните ситуации (освен в непосредствено в момента на кризата, когато основно общо послание от типа "независимост / интегритет" може да служи като временна мярка), тъй като вероятно ще изисква конкретен отговор, а не тематично основно послание.

ОСНОВНИ ПОСЛАНИЯ: ТЕМИ И ПРИМЕРИ

По-долу са дадени примери за тези теми, някои от които придружени с основни послания, като всички те са изведени от отговорите на въпросника и са обобщени, когато понятията са еднакви или сходни.

- Съдиите са независими и са подчинени единствено на закона. Принципът на правовата държава е от жизненоважно значение за обществото и създава икономическа полза;

Например	Независимата съдебна система, каквато я познаваме днес, се основава на основната идея за разделението на властите. Всяка държава се нуждае от надеждно правителство за прилагане на законите, критичен парламент за проверка на правителството и независими и безпристрастни съдилища, които да решават споровете. Тези три власти не могат да функционират една без друга; те са стълбовете на върховенството на закона. В случаите, когато няма
----------	---

	независима съдебна система, гражданските права са компрометирани и съществува опасност от злоупотреба с власт.
--	--

- Основното послание трябва да популяризира основните принципи на съдебната система - независимост, прозрачност, отчетност, безпристрастност / равенство, почтеност и отзивчивост.

Например	Нашата общност не може да функционира без правосъдие. Конфликти възникват навсякъде, където хората живеят и работят заедно: това включва както конфликти между граждани, така и конфликти между граждани и общество. Ето защо е необходимо съдилищата да решават тези спорове и да решават какво е и какво не е разрешено. Честната, независима и безпристрастна съдебна система е условие за справедливо общество. То се дефинира като общество, ползващо се с доверието на народа, защото правилата са ясни и е очевидно, че те се отнасят до всички; общество, в което никой не трябва да се страхува от злоупотреби с власт, от хора, които раздават собствена справедливост или справедливост само за богатите и силните.
----------	--

- Съдилищата и съдебната система показват ефективност / професионализъм / качество.

Например	Съдилищата притежават съответните знания, като съдиите изучават фактите за всички дела, които са им възложени. Съдиите основават становищата си върху закона, установената съдебна практика и международните договори.
----------	--

Например	Съдиите уважават интересите на страните във всички случаи. От една страна те предоставят правосъдие за всички участващи страни, дори ако съдията се произнесе в полза на само една от тях. Съдиите са близки до мненията и чувствата на обществеността.
----------	---

- Съдебната власт има / трябва да уважава гражданите.
- Гражданите и обществото трябва да имат добри познания за съдилищата и добре да познават своите права и задължения.

Например	Правната система съществува за всички нас, а не само за тези, които имат богатство и власт. Всеки има възможност да отнесе спор към безпристрастните съдилища. Ако някой не е съгласен със съдебно решение, той има възможност да обжалва решението и да отнесе делото пред по-висока инстанция, чийто съдия ще го преразгледа от различна перспектива.
----------	---

- Взетите решения са навременни и представляват висококачествено правораздаване от независими съдии;

Например	Съдиите нямат никога личен интерес в делата, които разглеждат. Съдиите формират своите становища независимо от лични убеждения, пол или национален произход.
----------	--

- Съдебната система цели да изгражда доверие.

Например	Съдиите не се страхуват да вземат решения; те са непоколебими и могат да се справят с външния натиск. Въпреки че може да отнеме известно време, за да разгледат по същество делото, накрая те винаги постановяват ясни решения.
----------	---

Например	В [Холандските] съдилища работят повече от [2500] съдии. Те не изпълняват работата си сами, а са подкрепени от близо [7,500] служители, вариращи от съдебни изпълнители до съдебни регистратори. Всички те чувстват голяма отговорност към обществото и колективно съставляват съдебната система. Съдебната система разглежда ежегодно [1,8 милиона] случаи, вариращи от [дела за попечителство над деца до случаи на съкращения; присъди за шофиране в нетрезво състояние до случаи на изнасилване; и от принудително изселване до големите финансови загуби, причинени от спекулативни политики]. Нашата съдебна система отразява нашето общество. И служи на всички нас. Като е честна, независима и безпристрастна, съдебната власт поставя разликата между справедливостта и несправедливостта, доверието и недоверието и справедливост само за богатите и силните срещу справедливост за всички.
----------	--

- Съдебната система работи в консенсус в обществото.
- Съдилищата и съдебната власт осигуряват/ трябва да осигуряват легитимност на функциите.

Например	Съдилищата са въплъщение на справедливостта, служещо като символ на върховенството на закона във всяко тяхно решение, всеки ден. Решенията, взети от съдилищата, оказват голямо влияние върху живота на хората, което носи значителна отговорност за съдебната власт. Постановяването на справедливи решения изисква съдебната система да бъде професионална, безпристрастна, ангажирана и непоколебима.
----------	--

Други теми, посочени в анкетата и за които основното послание може да бъде полезно, включват:

- физически и финансово достъпна и справедлива система за гражданско правосъдие, а в наказателната сфера практическото и ефективно прилагане на правата и наказателното преследване на предполагаемите нарушители по начин, който дава решения с високо качество в разумен срок и на разумна цена.
- доверието в съдебната система изисква разбиране на съдебната система и ангажираност не само сред съдиите и професионалистите, но и между обществеността и съдебната власт.
- отговорност, публичност и прозрачност в рамките на правомощията, предвидени от закона;
- точност, разбираемост и правна коректност на информацията, предоставена от органите на съдебната власт;
- предвидимост на комуникационните дейности на съдебната власт;
- проактивно управление на комуникационната дейност на органите на съдебната власт;
- етика, равенство и безпристрастност в партньорството с медиите;
- зачитане правата на страните в процеса;
- защита на личната информация;
- зачитане на професионалното качество на служителите в органите на съдебната власт;
- зачитане на професионалното качество на служителите в средствата за масово осведомяване;
- синхронизиране на комуникацията между отделните органи на съдебната власт и постоянен диалог между пресслужбите;
- установяване на единни стандарти, комуникационни канали и инструменти
- Прозрачността е основната цел в допълнение към задължението ѝ да предоставя в най-кратки срокове вярна, безпристрастна, ясна, обективна и отговорна информация.
- отказът за предоставяне на информация може да бъде обоснован само при изключителни обстоятелства;
- отворени отношения с медиите и обществеността, проактивен медиен подход между съдебния съвет / съдилища и медиите / обществеността, непрекъснато информиране за функционирането на съдебната система, не само в случаи на атака;
- конституционно установеното право на достъп до информация;
- точност, разбираемост и правна стабилност на информацията, предоставена от органите на съдебната власт;
- предвидимост на комуникационните дейности на съдебната власт;
- проактивно управление на комуникационната дейност на органите на съдебната власт;
- етика, равенство и безпристрастност в партньорството с медиите;
- зачитане правата на страните в процеса;
- защита на личната информация;
- лоялно сътрудничество между институциите;
- укрепване на диалога с другите целеви групи, институции и лица.

ПРОФИЛ НА СЪДИЯТА, ОТГОВАРЯЩ ЗА МЕДИИТЕ

(Нидерландия)

Функции

Задълженията на съдията, отговарящ за медиите, се изпълняват успоредно с редовната му работа като съдия / старши съдия. Той не се освобождава от други отговорности за изпълнението на тези задължения.

Предназначение

Съдията, отговарящ за връзките с медиите, съдейства за ясното формулиране / „превод“ на сложния за гражданите /другите/ юридически език, за да им помогне да разберат фактичката обстановка, контекста и предположения, свързани със съдебно дело. Съдията също така допринася за разработването и прилагането на комуникационната политика, насочена конкретно към медиите или към обществото като цяло.

Статус и позиция

Съдията, отговарящ за медиите, действа в рамките на медийната политика, установена от системата на съдебната администрация и Съвета на съдебната власт. Съдията също така предварително координира всички дейности по осведомяване на пресата с отдел „Комуникации“. Наред с другото, той подготвя и развива външна комуникация и идентифицира тенденции и потенциални проблеми.

Съдията, отговарящ за медиите, докладва на титуляра, отговарящ за портфейл „Комуникации“, който е член на Съдебната администрация. В крайна сметка Съдебната администрация е отговорна, ако възникнат разногласия.

Области на работа

Предоставяне на информация

1. Съдията, отговарящ за медиите:

а) осъществява връзка с медиите, като им предоставя информация за съдебни дела и допълнителни разяснения относно съдебните решения.

б) Предвижда и отговаря за въпроси от чувствителен за обществото характер и медийното отразяване на съдебните дела, съдилищата и правораздаването като цяло.

2. Служи като лице за контакт и източник на информация за колегите по отношение на връзките с медиите. Съгласува предварително с колегите си конкретни правни проблеми и въпроси.

3. Подготвя и публикува съобщения за пресата.

4. Проактивно допринася за вътрешни и външни комуникационни дейности в рамките на дейностите по информиране на широката общественост (представяне на презентации, лекции и участие в кръгли маси), включително активно участие в тези дейности.

Индикатори за ефективността:

1. Удовлетвореност от съдебната администрация и служителите.
2. Удовлетворението на медиите от интервенциите и / или отношението на съдията, отговарящ за пресата.
3. Имиджът на съда сред медиите и други външни целеви групи.
4. Брой инциденти, включващи неправилна комуникация с медиите.

Медийна комуникация

1. Отговаря за връзките с представители на медиите, които желаят да присъстват на съдебните заседания.
2. Участва в установяването на правила за медиите относно тяхното присъствие в съда.
3. Координира и поддържа контакти с медиите.
4. Подготвя медийни посещения и медийни контакти по делта, които са чувствителни за широката общественост.
5. Допринася за разработването и осъществяването на комуникационна политика, насочена специално към медиите или обществото като цяло.

Индикатори за ефективността:

1. Степен на удовлетвореност от страна на медиите по отношение на достъпността и насоките.
2. Степен на удовлетвореност от страна на колегите и други служители по отношение на медийните дейности.
3. Яснота на договореностите и споразуменията, сключени с медиите.
4. Ефективни действия, като зад кулисите, така и пред лицето на обществеността, по чувствителни дела (по отношение на имиджа на съдебната власт, конкретно, и правораздаването, като цяло).

Необходими познания

- Познаване на ролята на всички участници в правораздаването
- Познаване на политическия пейзаж и социалната чувствителност
- Разбиране за това как работят медиите. Разбиране на реалностите на електронното предоставяне на информация.
- Познаване на актуалните събития
- Обучение в областта на комуникацията и медиите.

Допълнителни умения / квалификации

Компетенции на съдията: Умения за изслушване, устни и писмени комуникационни умения, формиране на мнение, умение за приоритизиране, увереност, (умения за)

преценяване на обстановката, аналитичност, решителност. Следното се отнася за висши съдии: развитие на персонала (включително колегите от състава). В допълнение към тези компетенции, следното се отнася и за съдията по пресата:

Устно представяне: Ясно представяне на факти, идеи и мнения; използване на съответните ресурси.

1. представя последователни и ясни аргументи, в които се разграничават основните и страничните въпроси
2. реагира по подходящ начин на реакциите на слушателите
3. използва ясни примери / метафори, за да подкрепи своите аргументи
4. оживява представянето с хумор, ярки примери или случки, осигурява разнообразие
5. адаптира съдържанието на презентацията към очакванията на аудиторията
6. правилно използва на позата, жестовете, израженията на лицето и гласа, за да привлече и да пази вниманието на слушателите по време на презентациите
7. умее да установи позитивен контакт с обществеността, „клиентите“ или слушателите, отделя им цялото си внимание.

Качества: Съдията, отговарящ за медиите, комуникира лесно във всички регистри и във всяка обстановка. Той се издига на нивото на предизвикателството, представено от очакванията на обществото и медиите. Съдията, отговарящ за медиите, също така познава местните и националните събития. Той предвижда и отговаря на тези събития на ясен и кратък език. Съдията, отговарящ за медиите, е наясно с въздействието на работата си и е в състояние да задоволи аудиторията и да гарантира, че ѝ е предоставена съответна информация. Президентът на пресата показва инициативност, гъвкав е и ориентиран към резултатите. Освен това съдията по пресата използва практически подход и има практическо отношение към въпросите.

Фундаментални въпроси

1. По отношение на обществено чувствителни дела се очаква съдията, отговарящ за медиите, да изрази ясно как съдът е разглеждал делото и е достигнал до присъда. Той може да се сблъска и трябва да реагира на невнимателни или нечувствителни изявления от трети страни, информация, която (все още) не му е известна, или емоционални реакции от страна на обществеността. Той запазва спокойствие в такива ситуации и е способен да информира медиите и обществеността, като същевременно избягва отрицателните последици за разглеждания случай или за имиджа на съдебната власт.

2. Съдията, отговарящ за медиите, признава влиянието на медиите по отношение на имиджа на съдебната власт и по-специално на правораздаването като цяло. Въпреки различията в мненията, които могат да възникнат, когато се предоставя информация за съдебни дела, съдията, отговарящ за медиите, работи съвместно с отдел "Комуникации" за изграждането и поддържането на отворени взаимоотношения с медиите, като допринася за положителния имидж на правораздаването като цяло и на съдебната власт в частност.

3. В спешни случаи съдията, отговарящ за медиите, също така изпълнява специалните си

задължения в извън работното време.

Приложение 6 – Списък с участващите членове и наблюдатели на ЕМСС

Координатори

Държавен съдебен съвет - Хърватия
Върховен съвет на магистратурата - Румъния
Съдебен съвет - Словения

Членове

Върховен съвет на правосъдието - Белгия
Висш съдебен съвет - България
Държавен съдебен съвет - Хърватия
Съдебен съвет - Дания
Висш съдебен съвет за административноправосъдие - Гърция
Национален съдебен съвет - Унгария
Служба на съдилищата - Ирландия
Върховен съвет на магистратурата - Италия
Съдебен съвет - Литва
Съдебен съвет - Нидерландия
Върховен съвет на магистратурата - Румъния
Съдебен съвет - Словения
Генерален съвет на съдебната власт - Испания
Съвет на съдиите Обединено кралство – Англия и Уелс
Съвет на съдиите Обединено кралство – Северна Ирландия
Съдебен съвет на Шотландия, Обединено кралство

Наблюдатели

Министерство на правосъдието - Австрия
Министерство на правосъдието - Финландия
Министерство на правосъдието - Германия
Съдебна администрация - Норвегия